

TANTÁRGYI ADATLAP

Kelet-európai dokumentumfilmek elemzése alkotói szemmel

BMEGT43V110

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

Kelet-európai dokumentumfilmek elemzése alkotói szemmel

Azonosító

BMEGT43V110

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	0
Gyakorlat	2
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

félévközi jegy

Tantárgyfelelős

Neve   *Beosztása*   *Email címe*

Dr. Gács Anna docens   gacs.anna@gtk.bme.hu

Kreditszám

2

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Szociológia és Kommunikáció Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

English - EN

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Kommunikáció és médiatudomány alapszak 2021/22/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Szabadon választható**

Ajánlott félév: **0**

Szak: **Kommunikáció és médiatudomány mesterszak MA**

Tantárgy szerepe: **Szabadon választható**

Ajánlott félév: **0**

Közvetlen előkövetelmények

Erős   Nincs

Gyenge   Nincs

Párhuzamos   Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2025.06.25.) az 580466/11/2025iktatószámmon hozott határozatával, amely érvényes 2025.06.25-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A kelet-európai dokumentumfilmek hagyomány megismerése, filmelemzési módszerek elsajátítása.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. A dokumentumfilm fogalmi rendszere és módszere magas szintű ismerete.
2. Társadalmi jelenségek működését leíró tudományos fogalomkészlet ismerete
3. Társadalomtudományi módszertanok ismerete

Képesség

1. Önálló elemzés, állítások, következtetések és magyarázatok képessége.
2. Jártasság a szakirodalom-kutatásban
3. Argumentációs és racionális vitában részvétel képessége

Attitűd

1. A kultúra történeti és társadalmi meghatározottságának elfogadása
2. Társadalomtörténeti nyitottság.
3. Szakmai és morális hozzáállás

Önállóság és felelősség

1. Önálló, konstruktív, asszertív
2. Jó nyelvi megformáltságra törekvés a megnyilatkozásokban
3. Szakmai normák elfogadás és érvényesítése

Oktatásmódszertan

Közös filmelemzések

Tanulástámogató anyagok

- 1. Berlin: Symphony of a Metropolis (W. Ruttmann, 1927), Man with a Movie
- Camera (Dziga Vertov, 1929), Triumph of the Will (L. Riefenstahl, 1935),
- Budapest in Winter (János Dálóky, 1940)
- 2. Newsreels from the 1930s, 1940s and 1950s
- 3. Siege of Sarajevo (SaGA Production, 1994, excerpts), Bosansko Grahovo
- (private, 1997) The Tank and the Topolino (Zagreb TV, 1991)
- 4. Pócspetri (Judit Ember, 1983, excerpt), Recsk 1950-1953: The Story of a Secret Concentration Camp in Communist Hungary (Livia Gyarmathy, Géza
- Böszörményi, 1988, excerpt), Life of Ernő Fisch (Judit Elek, 1988, excerpt),
- Children of the Apocalypse (Ibolya Fekete, 1991, excerpt)
- 5. Polish documentaries from the 1970s
- 6. Selection (Gyula Gazdag, 1970), Your long run can always be counted on (Schirilla film) (Gyula Gazdag, 1969), The Resolution (Judit Ember, Gyula Gazdag, 1972, excerpt)
- 7. Serbian epics (Pawel Pawlikowski, 1992)
- 8. Living together (Gyarmathy Livia, 1983)
- 9. Photography (Pál Zolnay, 1973)
- 10. Gyuri Cséplő (Pál Schiffer, 1978)
- 11. Chico (Ibolya Fekete, 2001)
- 12. Family Nest (Béla Tarr, 1979)

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

Kötelező órára járás. Maximum 3 hiányzás megengedett.

Teljesítményértékelési módszerek

Órai és beadott munkák értékelése.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- Órai munka: 50
- Beadott munkák: 50
- Összesen: 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Részvétel

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	97
Jeles	90-96
Jó	80-89
Közepes	70-79
Elégéséges	60-69
Elégtelen	0-59

Javítás és pótlás

A javítás és pótlás rendjét mindig a hatályos TVSZ szabályozza.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

Órai munka és filmnézés	42
Házi feladatok	18
Összesen	60

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőtestület véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2025.06.02-án. Érvényes 2025.06.02-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A kurzus a műfaj erejének és hitelességének titkával foglalkozik. Milyen eszközök és filmkészítési technikák állnak rendelkezésre, mennyire lehet meghatározó a filmkészítő hozzáállása és szándéka a valós események megörökítése során? Milyen dramaturgiai lehetőségei vannak a rögzített anyag történeté szervezésének a játékfilmmel összevetve?

- 1 az ideológia és a dokumentumok közötti feszültség
- 2 a dokumentumfilm felvétel hossza mint a hitelesség kulcsa
- 3 dokumentumfilm vs. újságírás
- 4 az interjú: az információ és a költészet rétegei
- 5 a politikai manifesztum
- 6 a szerző láthatatlan jelenléte I.
- 7 a történelem menetében: a szerző láthatatlan jelenléte II.
- 8 történelmi panoráma egy családi dráma mögött
- 9 a talált történetek megörökítésének varázsa
- 10 a dokumentumfilm fikcionalizálása
- 11 dokumentumanyag a fiktív elbeszélésben
- 12 a dokumentumfilm és a fikció közötti határok elmosódása, a történetmesélés buktatói

További oktatók

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Szociológia és Kommunikáció Tanszék vezetője hagyja jóvá.